

ПЕРЕЛІК ВИБІРКОВИХ ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТІВ

ЦДУ ім. В. Винниченка

на 2025/2026 н.р.

другий (магістерський) рівень освіти (цикл професійної підготовки)

Назва ОК	Семестр (осінній/ весняний)	Кафедра, яка пропонує освітній компонент	Викладач, який буде викладати дисципліну	Розподіл аудиторного навантаження (к-ть лекцій, практичних)	Для якої спеціальності пропонується	ФК і ПРН	Відповідність ліцензійним вимогам (п.37,38)
Україна в Другій світовій війні	3	кафедра історії України та всесвітньої історії	к.іст.н., доцент Чорний О. В.	28 год. лекції/ 20 год. семінар и	А4.03 «Середн я освіта (Історія та громадянська освіта)»	ФК 1. Усвідомлення взаємозв'язку між фактами, подіями, явищами і процесами в минулому та сучасності. ФК 2. Усвідомлення соціальних функцій історика, розуміння можливості використання історії для досягнення політичних цілей, в тому числі наслідків зловживання історією. ФК 3. Здатність відшукувати необхідні для освітньої та наукової діяльності історичні джерела (архівні та опубліковані документи, картографічні матеріали, музейні експонати, археологічні артефакти і т. п.). ФК 4. Здатність використовувати у фаховій діяльності знання гуманітарних та соціальних наук, вміння аналізувати, оцінювати і прогнозувати політичні, економічні, культурні й соціальні події та явища. ФК 5. Здатність працювати з історичними текстами і документами, коментувати, анотувати їх відповідно до певних критеріїв; презентувати і обговорювати результати наукових досліджень. ПРН 1. Розуміти зміст політичних процесів, що відбувалися довкола	Наявність досягнень відповідно до пункту 38 «Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності»: 1) наявність не менше п'яти публікацій у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України (категорія Б); 2) наявність п'яти свідоцтв про реєстрацію авторського права на твір; 3) наявність виданого навчального посібника; 4) наявність виданих практикумів, методичних вказівок та рекомендацій загальною кількістю три найменування; 5) участь у журі III (обласного) етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з історії (щороку); член журі (секції археології, всесвітньої історії, кримськотатарської документалістики) на II (обласному) етапі Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Мала академія наук України (лютий 2020 р.)

						українського питання у 1939-1945 рр., розуміти хід воєнно-історичних подій часів Другої світової війни, які відбувалися на території України та вплинули на її історичний поступ. ПРН 2. Володіти категоріальним апаратом історичної науки, оперувати професійними, науковими термінами, прийнятими у фаховому середовищі. ПРН 3. Виявляти взаємозв'язки між процесами у минулому та на сучасному етапі, аналізувати суспільні процеси в історії України у контексті європейської та світової історії часів Другої світової війни. ПРН 4. Брати участь у плануванні та виконанні наукових досліджень у сфері історії, презентувати результати досліджень, аргументувати висновки.	
Історія науки, техніки і освіти в Україні	3	кафедра історії України та всесвітньої історії	к.іст.н., доцент Марченко О.М.	28 год. лекції/ 20 год. семінари	А4.03 «Середня освіта (Історія та громадянська освіта)»	ФК 1. Усвідомлення взаємозв'язку між фактами, подіями, явищами і процесами в минулому та сучасності. ФК 2. Усвідомлення соціальних функцій історика, розуміння можливості використання історії для досягнення політичних цілей, в тому числі наслідків зловживання історією. ФК 3. Здатність відшуковувати необхідні для освітньої та наукової діяльності історичні джерела (архівні та опубліковані документи, етнографічні, картографічні матеріали, музейні експонати, археологічні артефакти і т. п.). ФК 4. Здатність використовувати у фаховій діяльності знання	Наявність досягнень відповідно до пункту 38 «Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності»: 1) наявність не менше п'яти публікацій у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України 12 статей у фахових журналах категорії «Б» 3) наявність виданого підручника чи навчального посібника (включаючи електронні) або монографії (загальним обсягом не менше 5 авторських аркушів), в тому числі видані у співавторстві (обсягом не менше 1,5 авторського аркуша на кожного співавтора); Два навчальних посібники:

					гуманітарних та соціальних наук, вміння аналізувати, оцінювати і прогнозувати політичні, економічні, культурні й соціальні події та явища. ФК 5. Здатність працювати з історичними текстами і документами, коментувати, анотувати їх відповідно до певних критеріїв; презентувати і обговорювати результати наукових досліджень. ПРН 1. Пояснювати важливість розвитку науки, техніки, освіти, вироблених у процесі історичного розвитку в різних народів світу та в Україні. ПРН 2. Володіти категоріальним апаратом історичної науки, оперувати професійними, науковими термінами, прийнятими у фаховому середовищі. ПРН 3. Виявляти взаємозв'язки між процесами у минулому та на сучасному етапі, аналізувати суспільні процеси в історії України у контексті європейської та світової історії. ПРН 4. Брати участь у плануванні та виконанні наукових досліджень у сфері історії, презентувати результати досліджень, аргументувати висновки. ПРН 5. Знати найважливіші факти історичного минулого й історії людства загалом, а також мати більш глибокі знання про певний історичний період або проблему. ПРН 6. Розглядати проблему історії науки, техніки, освіти з використанням відповідних джерел і бібліографії, аналізуючи та надаючи критичну й	«Етнологія народів світу. Кропивницький: ПОЛІМЕД-Сервіс, 2019. 381 с.» (затверджений на засіданні вченої ради ЦДПУ ім. В. Винниченка, протокол № 12 від 27 травня 2019 року) «Теорія та практика історичної науки. Курс лекцій для студентів закладів вищої освіти. Кропивницький: ПОЛІМЕД-Сервіс, 2021. 220 с.» 4) наявність виданих навчально-методичних посібників/посібників для самостійної роботи здобувачів вищої освіти та дистанційного навчання, електронних курсів на освітніх платформах ліцензіатів, конспектів лекцій/практикумів/методичних вказівок/рекомендацій/робочих програм, інших друкованих навчально-методичних праць загальною кількістю три найменування; З 21 лютого 2019 року обраний головою громадської організації «Центральноукраїнське історичне товариство», куди входять 12 осіб і забезпечують задоволення науково-просвітницьких потреб членів та інших істориків, вчителів шкіл, студентів, усіх охочих в історичній сфері діяльності через вивчення минулого Центральної України та інших регіонів України.
--	--	--	--	--	---	--

						розповідну форму отриманим знанням. ПРН 7. Використовувати фахові знання та професійні навички про світовий та український контекст розвитку науки, техніки і освіти для популяризації цих знань. ПРН 8. Сформувати здатність аналізувати наукові та технічні процеси в історії людства	
Історія радянської політичної цензури	2	кафедра історії України та всесвітньої історії	к.іст.н., доцент Позднякова І.С	28 год. лекції/ 20 год. семінари	А4.03 «Середня освіта (Історія та громадянська освіта)»	ФК 1. Усвідомлення взаємозв'язку між фактами, подіями, явищами і процесами в минулому та сучасності. ФК 2. Усвідомлення соціальних функцій історика, розуміння можливості використання історії для досягнення політичних цілей, в тому числі наслідків зловживання історією. ФК 3. Здатність відшуковувати необхідні для освітньої та наукової діяльності історичні джерела (архівні та опубліковані документи, етнографічні, картографічні матеріали, музейні експонати, археологічні артефакти і т. п.). ФК 4. Здатність використовувати у фаховій діяльності знання гуманітарних та соціальних наук, вміння аналізувати, оцінювати і прогнозувати політичні, економічні, культурні й соціальні події та явища. ФК 5. Здатність працювати з історичними текстами і документами, коментувати, анотувати їх відповідно до певних критеріїв; презентувати і обговорювати результати наукових досліджень.	Наявність досягнень відповідно до пункту 38 «Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності»: 1) наявність не менше п'яти публікацій у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України (категорія Б); 2) наявність п'яти свідоцтв про реєстрацію авторського права на твір; 3) наявність виданого навчального посібника; 4) наявність виданих практикумів, методичних вказівок та рекомендацій загальною кількістю три найменування; 5) участь у журі ІІІ (обласного) етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з історії (щороку); член журі (секції археології, всесвітньої історії, кримськотатарської документалістики) на ІІ (обласному) етапі Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Мала академія наук України (лютий 2020 р.)

						ПРН 1. Розуміти зміст радянської цензурної політики, аналіз структури тогочасних цензурних органів, форм та методів їх діяльності, дасть важливий матеріал для розуміння характеру політичної системи країни. Дозволить вийти на якісно новий рівень знань з історії радянської держави. ПРН 2. Володіти категоріальним апаратом історичної науки, оперувати професійними, науковими термінами, прийнятими у фаховому середовищі. ПРН 3. Виявляти взаємозв'язки між процесами у минулому та на сучасному етапі, аналізувати суспільні процеси в історії України у контексті європейської та світової історії. ПРН 4. Брати участь у плануванні та виконанні наукових досліджень у сфері історії, презентувати результати досліджень, аргументувати висновки. ПРН 5. Знати найважливіші факти історичного минулого й історії людства загалом, а також мати більш глибокі знання про певний історичний період або проблему.	
Колоніалізм в історії країн Сходу	3	кафедра історії України та всесвітньої історії	д.іст.н., доцент Ковальков О. Л.	28 год. лекції/ 20 год. семінари	A4.03 «Середня освіта (Історія та громадянська освіта)»	ФК01. Усвідомлення взаємозв'язку між фактами, подіями, явищами і процесами в минулому і сучасності. ФК02. Здатність виявляти специфіку в підходах до вирішення проблем у галузі історії представників різних наукових напрямів та шкіл, критично осмислювати новітні досягнення історичної науки.	Наявність досягнень відповідно до пункту 38 «Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності»: 1) наявність не менше п'яти публікацій у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України (категорія Б); 2) наявність виданих монографій, навчально-методичного посібника;

					ФК03. Здатність виявляти та досліджувати історичні джерела різних видів, аналізувати наукові тексти, узагальнювати інформацію. ФК04. Здатність здійснювати історичні дослідження з визначеної тематики, в тому числі використовуючи методологічний інструментарій інших гуманітарних і соціальних наук. ФК05. Здатність презентувати та обговорювати результати досліджень і професійної діяльності у сфері історії. ФК06. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією. ФК07. Здатність працювати з історичними текстами і документами, коментувати, анотувати їх відповідно до певних критеріїв; презентувати й обговорювати результати наукових досліджень. ФК08. Здатність використовувати сучасні цифрові інструменти і технології для проведення досліджень та професійної діяльності у сфері історії. ФК09. Усвідомлення принципів академічної доброчесності та норм професійної етики. ПРН 1. Знати найважливіші факти історичного минулого народів і країн Азії та Африки у контексті всесвітньої історії. ПРН 2. Розуміти контекст і причини відповідних історичних подій та використовувати ці знання у професійній діяльності. ПРН 3. Знати основні теоретичні і методологічні підходи до вивчення історії Сходу, принципи і методи	4) захист докторської дисертації (квітень 2024 р.); 5) головний редактор наукового фахового видання «Історія & археологія» (включено до переліку видань категорії «Б» Наказом МОН України №920 від 26. 06. 2024 р. (додаток 6)) 6) підготовка переможців III (Всеукраїнського) етапу конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Мала академія наук України 7) участь у журі III (обласного) етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з історії (щороку); член журі (секції археології, всесвітньої історії, кримськотатарської документалістики) на II (обласному) етапі Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Мала академія наук України (щороку)
--	--	--	--	--	---	--

					історичного пізнання, основні типи і види історичних джерел. ПРН 4. володіти понятійно-категоріальним апаратом історичної науки, професійно оперувати науковими термінами, прийнятими у фаховому середовищі. ПРН 5. Розуміти загальні та специфічні риси історичного розвитку окремих регіонів і країн Азії та Африки, фактори, що зумовили різноманіття культур та цивілізацій, вміння ефективно співпрацювати з носіями різних історичних та культурних цінностей. ПРН 6. Застосовувати у професійній діяльності у сфері історії сучасні цифрові інструменти і технології для пошуку, збереження і оброблення інформації, у тому числі для виконання наукових досліджень і реалізації освітніх та інноваційних проєктів. ПРН 7 .Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з питань історії та/або археології до фахівців і нефаківців, зокрема до осіб, які навчаються.	
--	--	--	--	--	---	--

Історія українського селянства	2	кафедра історії України та всесвітньої історії	д.і.н., доцент Житков О.А.	28 год. лекції/ 20 год. семінари	А4.03 «Середня освіта (Історія та громадянська освіта)»	ФК 1. Здатність застосовувати раціональні прийоми пошуку, відбору і використання інформації, вільно орієнтуватися у спеціальній науковій літературі, вміти знаходити інформацію, працювати з науково-методичною літературою та періодичними виданнями з метою використання в освітньому процесі новітніх досягнень педагогічних, історичних та юридичної наук. ФК 2. Здатність застосовувати сучасні освітні та інформаційнокомунікативні технології у викладанні історії в середній та старшій школі. Здатність використовувати сучасні інформаційні технології для вирішення експериментальних і практичних завдань у галузі професійної діяльності. ФК 8. Здатність трактувати важливі проблеми вітчизняної і всесвітньої історії з точки зору різних концепцій і методологічних підходів; висвітлювати поступальний розвиток історичних знань й історичної думки з найдавніших часів до сучасного їх стану шляхом критичного аналізу науково-історичної діяльності й праць найбільш видатних представників світових і вітчизняних напрямків і шкіл історіографії. ФК 14.Здатність формувати високу історичну й громадянську свідомість, політичну культуру, національну гідність та історичну національну пам'ять.	Наявність досягнень відповідно до пункту 38 «Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності»: 1) наявність не менше п'яти публікацій у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України (категорія Б); 2) наявність трьох свідоцтв про реєстрацію авторського права на твір; 3) наявність виданого навчального посібника; 4) наявність виданих практикумів, методичних вказівок та рекомендацій загальною кількістю два найменування; 5) участь у журі III (обласного) етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з історії (щороку).
--------------------------------	---	--	-------------------------------	-------------------------------------	--	--	--

					ПРН 6. Вміє визначати об'єкт та предмет конкретного історичного дослідження; застосовувати основні принципи та методи історичних досліджень; використовує різні підходи у дослідженнях відповідно до основних концепцій та парадигм в історії; розкриває прояви історичних законів і закономірностей у сучасному суспільстві. ПРН 14. Аналізує історико-політичні процеси, що відбувалися на території України та визначає їхній вплив на формування української модерної нації та вітчизняні державотворчі процеси; демонструє здатність формувати в учнів високу історичну й громадянську свідомість, політичну культуру, національну гідність та історичну національну пам'ять.	
--	--	--	--	--	--	--

Етноконфесійні конфлікти в країнах Сходу (II пол. XX – поч. XXI ст.)	2	кафедра історії України та всесвітньої історії	д.іст.н., доцент Ковальков О. Л.	28 год. лекції/ 20 год. семінари	А4.03 «Середня освіта (Історія та громадянська освіта)»	ФК01. Усвідомлення взаємозв'язку між фактами, подіями, явищами і процесами в минулому і сучасності. ФК02. Здатність виявляти специфіку в підходах до вирішення проблем у галузі історії представників різних наукових напрямів та шкіл, критично осмислювати новітні досягнення історичної науки. ФК03. Здатність виявляти та досліджувати історичні джерела різних видів, аналізувати наукові тексти, узагальнювати інформацію. ФК04. Здатність здійснювати історичні дослідження з визначеної тематики, в тому числі використовуючи методологічний інструментарій інших гуманітарних і соціальних наук. ФК05. Здатність презентувати та обговорювати результати досліджень і професійної діяльності у сфері історії. ФК06. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією. ФК07. Здатність працювати з історичними текстами і документами, коментувати, анотувати їх відповідно до певних критеріїв; презентувати й обговорювати результати наукових досліджень. ФК08. Здатність використовувати сучасні цифрові інструменти і технології для проведення досліджень та професійної діяльності у сфері історії. ФК09. Усвідомлення принципів академічної доброчесності та норм професійної етики.	Наявність досягнень відповідно до пункту 38 «Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності»:
--	---	--	-------------------------------------	-------------------------------------	--	---	--

					ПРН 1. Знати найважливіші факти історичного минулого народів і країн Азії та Африки у контексті всесвітньої історії. ПРН 2. Розуміти контекст і причини відповідних історичних подій та використовувати ці знання у професійній діяльності. ПРН 3. Знати основні теоретичні і методологічні підходи до вивчення історії Сходу, принципи і методи історичного пізнання, основні типи і види історичних джерел. ПРН 4. володіти понятійно-категоріальним апаратом історичної науки, професійно оперувати науковими термінами, прийнятими у фаховому середовищі. ПРН 5. Розуміти загальні та специфічні риси історичного розвитку окремих регіонів і країн Азії та Африки, фактори, що зумовили різноманіття культур та цивілізацій, вміння ефективно співпрацювати з носіями різних історичних та культурних цінностей. ПРН 6. Застосовувати у професійній діяльності у сфері історії сучасні цифрові інструменти і технології для пошуку, збереження і оброблення інформації, у тому числі для виконання наукових досліджень і реалізації освітніх та інноваційних проєктів. ПРН 7 .Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з питань історії та/або археології до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.	
--	--	--	--	--	--	--